

Mérlegen a társadalmi szorgalom

**II. kerület: Tavasszal ismét lehet kezdeni
Különleges figyelem az óvodákra
A sportolók is aktívak**

A legjelentősebb társadalmi munka tavaly ebben a kerületben is a járdaépítés volt. Új burkolatot kapott Petőfitelepen a Vezér, a Fadrusz, a Sallai, a Benczúr, a Vadas, a Löwy Sándor, a Pápai, a Május 1., a Bújdó, a Sirály, a Bognár, a Baktói, az Ungvári, az Uzsocki, a Lócsei, a Délceg és a Diadal utca, a Füge sor és a Tátra tér. Béketelepen az Ersekújvári, a Bajmóczy és a Napos utcában készítették a járdaépítést. Sokszor, különösen az év első felében anyaghiány miatt nem lehetett dolgozni, de az idén ilyen gondjaink nem lesznek, hiszen az anyagok már a kerületi tárolóhelyen vannak, így tavasszal már elkezdhetik a munkát.

Talán nincs is olyan óvoda, ahol ne segítettek volna a gyerekeken társadalmi munkával. Az Avar, a Bencei, a Hóbiárthasa, a Kistiszta és az Uzsocki utcai, a Hunyadi téri, a béke- és petőfitelepi, továbbá a tarjáni III-as számú óvodákban a szülői munkaközösségek szervezték a munkát. Szerencsés helyzetben van a Hét-

vezér utcai óvoda, hiszen a szomszédjuk, a hangszergyár dolgozói szinte minden nap segítik őket. A nyári szünetben kitatarozták és kifestették az épületet, rendbe hozták az udvart. Gyermekbútorokat, televíziót, játékokat kaptak az apróságok. Papp István, a gyár dolgozója kétszalados apa. Jó néhányszor volt már az óvodában. A következőket mondja:

— Egy alkalommal gyári hulladékból 600 játékkockát fabrikáltunk és befestettük különböző színűekre. Egy nagy füles kosárban cipeltük át a kockákat a szomszédba. Hang sem hallatszott, miután beléptünk a gyermekek közé, aztán mikor kiborítottuk a kosarat a szoba közepére, „elszabadult a pokol”. Felejthetetlen percek voltak ezek, a gyermekek tornyot, palotát építettek és nekünk mutogatták remekműveiket.

A Városgazdálkodási Vállalat dolgozói az Aczél utcai szociális otthonban kazánházat építettek. Erről Nagyhaszka István, a vállalat kőművese beszélt.

— A KISZ-szervezetnek

állandó kapcsolata van az otthonnal. A kazánházat szabad szombatokon építettük. A brigádban voltak fiatalok és idősebbek, de mindenki egyforma lelkesedéssel dolgozott, nagyon jó volt a hangulat.

A női és férfi kézilabdacsapat lagjai bitumenes kézilabdapályát építettek. Erőfi Lantos Tibor gyógyszerész, sportoló így beszélt:

— A pályaeépítés gondolata még tavalyelőtt tavasszal vetődött fel bennem. Egy délután 15—20 fiatal üldögélt a templom melletti téren, amikor megkérdeztem tőlük, hogy mit szólnának, ha ezen a téren sportpályát építenénk. Az ötletet lelkesedéssel fogadták, és nemsokára hozzákezdünk az alapozáshoz. Úgy volt, hogy salakos pályát építünk, de miután nem sikerült salakot szerezni — jobb is, hogy így történjen —, úgy döntöttünk, hogy legyen a pálya bitumenes. A pálya már kész van. tervét egyébként Koós Sándor készítette el társadalmi munkában.

Szép terveik vannak erre az évre is. Építenek egy százszemélyes óvodát, aminek tervét a Szegedi Tervező Vállalat elkészítette. A sportolók a kézilabdapályájuk mellé öltözőt, fürdőt építenek az idén. Tápén átadás előtt áll az új óvoda. Itt az OKGT Delta szocialista brigádja elvégezte a teljes villanyberendezési munkát, a Tiszatáj Tsz pedig a központi fűtésre utalt át pénzt. A MAHART szocialista brigádjai játékokat vásároltak. Pálfi Sándor párttitkár erről a következőket mondja:

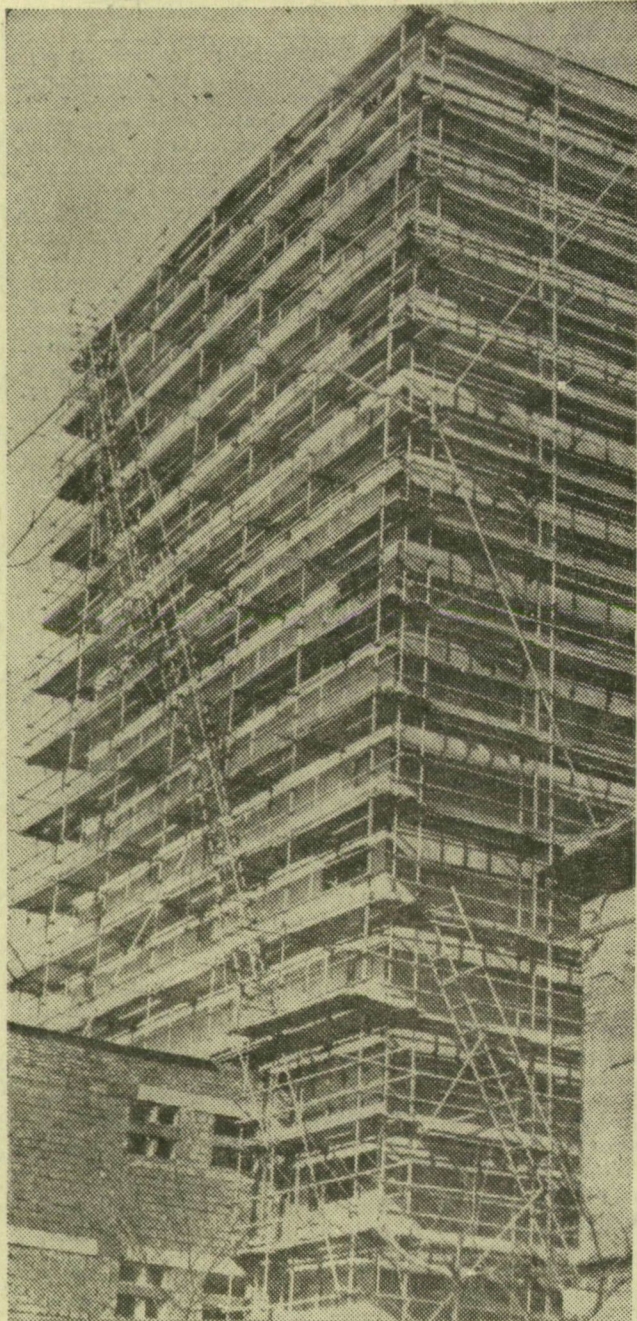
— A gyermekek jelenleg a tanácsi kirendeltség tanácstermét használják óvodának. Össze vannak szűfolva, ezért nagyon szeretnénk, ha kényelmes, új óvodába kerülnének. Sok játékot adtunk az apróságoknak, és tavasszal parkosítani fogjuk az udvart és az óvoda környékét.

Az idén az öregeknek építenek napközi otthont, aminek tervét a Szegedi Tervező Vállalat elkészítette, s ezenkívül vállalja az otthon műszaki felügyeletét. Rajtuk kívül az ÁFESZ, a háziipari szövetkezet és a MAHART pénzzel támogatja az építést, fásítani pedig a DEFAG fog.

A kerületben a másfél ezernyi ember társadalmi munkájával újabb sportolási lehetőségek születtek, gyermekintézmények lettek gazdagabbak.

Szirák József

Állványerdő az épülő kenyérgyáron

Acz S. Sándor felvétele

Állványerdő borítja a Hétvezér utca és a Tavasz utca sarkán épülő sütőüzemet. A hatalmas betontorony külső felületét burkolja a DÉLÉP. Naponta — két műszakban — harminckét tonna kenyeret sütnék majd az új üzemen. A próbatermelést ez év végén kezdik meg.

Az érdekegyeztetés és a szocialista demokrácia

Minden, ami a társadalom életében történik, valamilyen érdeket szolgál. Szükségei minden élőlénynek vannak, de érdekei csak a tudatosan cselekvő, társadalomban élő embernek, mert a szükségletei tudatos felismerésére csak az ember képes. Más szavakkal: az ember szükségletei kielégítését előre megtervezett módon cselekvéseinek céljává teszi, és ennek megfelelően érdeként érvényesíti.

A marxista világnézet ezért vallja, hogy a társadalmi-történelmi folyamatokban mindig meghatározott érdekek fejeződnek ki. A marxista világnézetű ember tehát egy-egy társadalmi jelenség megítéléséről mindenekelőtt azt kérdezi, keresi, kutatja, hogy milyen érdekek érvényesülnek, vagy törekszenek érvényesülni.

A kapitalizmus érdekellentétét a kibékíthetlenség jellemzi. Az uralkodó osztályok arra töreksznek, hogy saját csoportérdekeiket általános érdeként fogadtassák el. A különböző társadalmi osztályok érdekei azonban egymással ellentétesek, ezért kemény osztályharc közepette, és így is csak ideig-óráig, a mindenkori erőviszonyoknak megfelelően jöhet létre közöttük kompromisszum.

A szocialista társadalom létrejötte történelmi jelentőségű változás kiindulópontja az érdekvizonyok egyeztetésében is. A szocialista társadalom megszünteti a kibékíthetetlen érdekellentéteket és a történelemben első ízben lehetővé válik az érdekek tényleges, reális, a fejlődés tényein alapuló számbavétele, rangsorolása és egyeztetése.

A kapitalizmusban az uralkodó osztály úgy érvényesíti érdekeit, hogy az elnyomott osztály érdekeit minduntalan megsérti, háttérbe szorítja. A szocialista társadalom uralkodó osztálya, a munkásosztály viszont úgy érvényesíti érdekeit, hogy egyeztetési, összehangolja azokat a vele szövetséges parasztság és más társadalmi rétegek érdekeivel.

Az egyes ember a különféle érdekek színes szövedékében él. Hiszen a társadalomban együtt létezik az ember pillanatnyi, közvetlen napi és távlati érdeke, továbbá az egyéni, a csoport- és az osztálytársadalmi érdeke. Az érdekek különböző szintjei nem elszigeteltek egymástól, s nem létezhetnek önmagukban. A szemléletben és a gyakorlatban ugyanakkor találkoznak az érdekvizonyok megítélésének kétféle torzításával. Az egyik csak a csoportérdeket látja. Ebben a szemléletben a csoportérdekek a minden, az osztálytársadalmi érdek pedig a csoportérdekek közül áll össze automatikusan. A fordított előjelű torzításban viszont az osztálytársadalmi érdek valamiféle mindentől független, mindenek felett álló dologként jelenik meg, amely a csoportérdekek érvényesítéséről való szüntelen lemondást követeli meg.

Ez a két ellenétes előjelű, de egyaránt egyoldalú szemlélet megegyezik abban, hogy figyelmen kívül hagyja vagy eltorzítja a különböző érdekszintek kapcsolatát, viszonyát, s ezért a gyakorlat számára alkalmatlan eligazítást az az érdekek felismeréséhez, rangsorolásához, egyeztetéséhez. Ezeket a hamis alternatívákat csak akkor tudjuk meghaladni, ha abból indulunk ki, hogy a különféle szintű érdekek reálisan léteznek, s kapcsolataik, együttlétezéseik nem konfliktusmentesek: az egyéni, a csoport- és társadalmi érdekeknek nemcsak találkozási pontjaik vannak, ha-

nem gyakran keresztezik is egymást, elmentmondanak egymásnak. Ezért az érdekek ütköztetése, rangsorolása, egyeztetése a társadalom politikai irányításának szférájában történik; a súlyosabb konfliktusok elkerülésének, az érintettek számára elfogadható érdekegyeztetésnek meghatározott politikai feltételei vannak.

Ilyen követelmény, hogy az érdekegyeztetés nem lehet elvtelen kompromisszum. A különböző csoportérdekek nem halmazzak alkotnak, hanem meghatározott értékrendben helyezkednek el. Ebben az értékrendben a munkásosztály érdekei az alapvetőek. Ezek az érdekek szocialista fejlődésünk jelenlegi szakaszában csak a munkás-paraszt szövetség erősödésén, a szocializmus építő osztaályok és rétegek nemzeti összefogásán keresztül érvényesülhetnek. Ha ettől a szemléleti kiindulóponttól eltérünk, ha a különböző csoportérdekek helyét, kapcsolatát nem ezen az alapon jelöljük ki, akkor az egyeztetésből elvtelen egyezkedés válik.

A szocialista követelményeknek megfelelő érdekegyeztetéshez nélkülözhetetlen a szocialista demokrácia érvényesítése a közéletben és a munkahelyeken egyaránt. Az osztálytársadalmi érdek ugyanis nem a csoportérdekektől függetlenül, hanem alapvetően azok érvényesülésének folyamatában valósul meg.

Ezért nem valósulhat meg az osztálytársadalmi érdek sem, ha a különböző osztályok és rétegek érdekei nem, vagy csak formálisan juthatnak kifejezésre. Ezek tényleges érvényesülése, rangsorolása és egyeztetése csak a szocialista demokrácia adta keretek között mehet végre. Amilyen fejlett a szocialista demokrácia, olyan mértékben teremthető viszonylagos összhang a különböző szintű érdekek között.

Az érdekek tényleges ütköztetése és egyeztetése demokratikus vezetési módszereket igényel. Ilyen vezetési módszerek csak ott érvényesülhetnek, ahol a megfelelő személyiségű vezetők mind szakmailag, mind politikailag felkészültek feladataikra.

A demokratikus vezetési módszerek ugyanakkor nem jelentenek kibúvót a felelősség vállalása alól. Eppen ellenkezőleg: felelősségteljes közéleti magatartást, cselekvést követelnek meg a vezetőktől és a véleményt nyilvánító beosztottaktól egyaránt.

A felelősségteljes közéleti magatartás alkotó vitákat, a döntések alapos, demokratikus előkészítését, a különböző érdekeket figyelembe vevő döntést, fegyelmezett végrehajtást és következetes ellenőrzést jelent. A viták terméketlensége csak akkor kerülhető el, ha a véleménynyilvánítás, az érdekkifejezés joga nincs elszakítva a fegyelmezett cselekvés kötelezettségétől. A szocialista társadalmi érdekek érvényesülését korlátozza, ha a vitában való részvétel csupán egyesek kiváltsága, másoknak pedig kizárólag a végrehajtás marad. Ez a fajta „munkamegosztás” idegen a szocialista társadalmi gyakorlatból.

A párt irányítása az érdekek rangsorolása, egyeztetése terén is elvi jellegű. A X. pártkongresszus, a Központi Bizottság határozatai olyan politikai irányvonalat és cselekvési programot tartalmaznak, amelyek alapját képezik az érdekegyeztetés során jelentkező viták, problémák eldöntésének.

J. Gy.

Modern áruházi berendezések

Az egyesült államokbeli és rendeltetésű bolti bútort, Tyler cégtől vásárolt licenc alapján százhuszmillió forint értékű áruházi bútort, hűtőpultot gyártanak az idén a Jászberényi Hűtőgépgyárban. A megrendelők igényeinek megfelelően több mint nyolcszáz féle, különböző méretű és rendeltetésű bolti bútort, úgynevezett szárazpultot lehet kialakítani a Tyler-féle modulemekből. A mirelit-árak, tejtermékek, hűsítőanyagok biztonságos tárolására alkalmas hűtőpultok zajtalanok. Újdonságnak számítanak a Tyler család pénztárpultjai, amelyekkel megszüntethető az áruházakban a pénztárak előtti sorbanállás, háromszorosára növelhető a vásárlók „forgási sebessége”. A pénztárgéptől blokkolás után kis futószalag szállítja el az árut, s így a vevők a fizetés után tolongás nélkül vehetik át az élelmiszereket.

A Tyler-termékek vevői előszörban a szocialista országok: a Szovjetunió, ahova az idén ötszáz nagyméretű hűtőpultot szállítanak, Bulgária, ahol élelmiszer-áruházat, és Csehszlovákia, ahol iparcikk-áruházat rendeznek be a jászberényi termékekkel.

Kilencmillió múzeumlátogató

Tavaly több mint 9 300 000 látogató kereste fel az ország 195 múzeumának 1499 kiállítását — jelentette be Gönyei Antal, a Művelődésügyi Minisztérium múzeumi főosztályának vezetője azon a sajtótájékoztatón, amelyet szerdán tartottak a Magyar Sajtó Házában. 1972-höz képest Budapest 461 000-rel, vidéken pedig 852 000-rel emelkedett az érdeklődők száma, 1973-ban 226 vandorkiállítás fogadott 428 000 látogatót. Az elmúlt évben 190 000 tárgyyal gvarapodott a múzeumok állományára. A legértékesebb újdonságok közé tartozik a Szépművészeti Múzeum által vásárolt 5 Toscaniablakép, egy Gavarini-metszetsorozat, s több modern külföldi mester műve, a munkaszomszolgalmi múzeum többek között a II. Internacionálé kongresszusán részt vett küldöttek emlékeivel.

Februári tavasz

Enyhe, tavaszias idő, több óras napsütés, a százéves átlagnál tíz fokkal magasabb hőmérséklet jellemezte időjárásunkat az utóbbi napokban. Hazánkban szerdán a déli irányú légáramlás miatt tovább „élt” a februári tavasz. A Balaton környékét kivéve országsszerte 13—15 fokos meleget mértek, holott a sokévi átlag szerint most

csak plusz 3—plusz 4 fok lenne stílszerű. A nyugati és a déli megyékben már emberemlékezet óta nem mértek ilyen meleget február közepén. Szerdán egyébként a kontinens nyugati része felől érkező felhőtakaró már elérte a Kárpát-medencét, s délután Szentgotthárd felett sötét zivatarfelhővel borította be az égboltot.